

ZECE ANI DE LA ÎNFIINȚAREA FUNDAȚIEI CULTURAL-ȘTIINȚIFICE „IULIAN ANTONESCU”

Eugenia Antonescu, Ioan Mitrea

Iulian Antonescu,
portret pictat de
Dan Hatmanu

Anul acesta, 2010, când s-au împlinit 10 ani de la înființarea Fundației Cultural-Științifice „Iulian Antonescu” ne permitem să facem o trecere în revistă a întregii activități.

În anul 2000, când Iulian Antonescu ar fi împlinit 68 de ani, în cadrul unui simpozion memorial, având ca temă **Cea de-a noua comemorare a ctitorului rețelei muzeelor din județele Bacău și Neamț, istoricul, arheologul și omul de cultură Iulian Antonescu**, s-au făcut mai multe propuneri, două fiind mai importante:

- ♦ fixarea în conștiința contemporanilor a personalității lui Iulian Antonescu;
- ♦ înființarea Fundației Cultural-Științifice „Iulian Antonescu”.

Atunci a fost propus comitetul director având ca președinte de onoare istoricul Eugenia Antonescu și președinte executiv prof.dr. Ioan Mitrea.

Cei prezenți la simpozion au devenit membrii fondatori ai respectivei instituții nonguvernamentale.

A doua etapă s-a concretizat prin legalizarea fundației.

În timp ce prof.dr. Ioan Mitrea s-a preocupat de demersurile anevoioase ale oficializării propriu-zise, respectiv de obținerea documentelor necesare înființării fundației, alcătuirea statutului, a actelor notariale, memoriilor, intervențiilor la Ministerul Culturii până la obținerea actelor juridice de la Tribunalul Bacău, Eugenia Antonescu a asigurat finanțarea taxelor obligatorii pentru împlinirea respectivelor demersuri.

Astfel, prin **Sentința Civilă nr. 13/2000 rămasă definitivă la data de 31 martie 2000, Tribunalul Bacău în baza articolului 1 și 88 din Legea nr. 21/1924 a acordat personalitate juridică Fundației cultural-științifice „Iulian Antonescu” cu sediul în strada 9 Mai nr. 7, Bacău.**

Pe lângă obiectivul principal privind organizarea și realizarea unor manifestări ciclice despre viața și activitatea lui Iulian Antonescu s-a insistat să se acționeze în spiritul trăsăturilor lui de caracter.

Generoasă ca părinții lui Iulian Antonescu, colonel Gheorghe Antonescu și profesoara Eugenia Antonescu sau ca rudele mai apropiate sau mai îndepărtate (Doncea, Dabija, Kamner, Sculy, Vorel), de pe urma cărora au rămas bunuri (donații) în slujba societății românești, soția și tovarășa de viață, istoricul și muzeograful

Eugenia Antonescu s-a hotărât să le urmeze faptele și să doneze, pe lângă taxele de înființare ale fundației și numeroase obiecte legate de viața și personalitatea soțului, pentru organizarea expoziției memoriale permanente în Muzeul de Istorie „Iulian Antonescu” din Bacău.

O altă latură a caracterului și preocupărilor lui a fost cea spirituală.

Ca istoric, mai bine de 40 de ani a pledat verbal și în scris pentru adevărul științific și istoric, depășind cadrul național și aducând astfel o contribuție în câmpul muzeografiei generale.

Mergând pe ideea continuității acestor trăsături, s-au conturat mai multe proiecte:

- ◆ Organizarea permanentă a unor acțiuni ciclice pentru cunoașterea personalității lui Iulian Antonescu, istoric, arheolog, muzeograf, om de cultură, organizator de muzee.

- ◆ Transmiterea unor mărturii științifice prin diferite publicații sau comunicări, în parteneriate cu anumite instituții sau cercetători.

- ◆ Asigurarea bazei materiale prin donații și sponsorizări din partea unor prieteni sau parteneri, pentru buna desfășurare a activității fundației.

Cel mai folosit este primul proiect, cu termen permanent.

Muzeul de Istorie „Iulian Antonescu” Bacău, în parteneriat cu fundația omonimă, a organizat evocări, comemorări sub formă de simpozioane, colocvii, expoziții foto-documentare aniversare.

Intervențiile orale ale participanților la tot felul de manifestări au fost înregistrate și transcrise, apoi adăugate la unele articole scrise pentru a fi adunate în mai multe volume, care au fost deja tipărite.

1) **Iulian Antonescu, o viață dăruită istoriei și muzeografiei** (60 de ani de la naștere); București, Editura Orion, 1997;

2) **Libertății în societatea romană a secolelor I-II**, Constanța, Editura Ex Ponto, 2000 (lucrarea de licență din anul 1956 a lui Iulian Antonescu);

3) **Iulian Antonescu spirit universal**, coordonare și redactare Eugenia Antonescu, Marcel Drăgotescu, Ioan Mitrea, Vaslui, Editura Cutia Pandorei, 2001;

4) **Iulian Antonescu și dreptul la neuitare**, (a 65-a aniversare de la naștere), București, Editura Maiko, 2002;

5) **Iulian Antonescu, 70 de ani de la naștere (1932-1991)**, coordonatori Eugenia Antonescu și Ioan Mitrea, Bacău, Editura Corgal Press, 2007;

6) **Studii și evocări despre Iulian Antonescu**, editor Eugenia Antonescu și Ioan Mitrea, Bacău, Editura Corgal Press, 2008.

Exceptând lucrarea de licență, toate celelalte volume fiind culegeri de expuneri și articole beneficiază de colective de autori. De fiecare, dată la apariția respectivelor cărți au fost organizate lansări speciale, la care a participat un public numeros și interesat.

2002 a fost anul în care Iulian Antonescu ar fi împlinit 70 de ani, când în

memoria lui au fost organizate numeroase manifestări. La Muzeul Județean de Istorie „Iulian Antonescu” Bacău, în colaborare cu Fundația, s-a dezvelit o placă memorială de interior, costurile fiind suportate de către Herman Sterling, fost colaborator al lui Iulian Antonescu, care trăiește azi în Canada.

La intervenția președintelui executiv al fundației, prof.dr. Ioan Mitrea, Primăria Municipiului Bacău a decernat post-mortem titlul de „Cetățean de Onoare” și Cheia orașului Bacău, iar o stradă din urbea lui Bacovia a primit numele de Iulian Antonescu.

Ministerul Culturii și Cultelor a instituit pentru merite deosebite în susținerea și promovarea patrimoniului cultural național premii care poartă numele unor mari personalități culturale de referință, printre care și cel al lui Iulian Antonescu. Cu acest premiu au fost distinse proiectele mai multor muzee, dintre care amintim: Muzeul de Istorie Brăila, Muzeul Cărții Vechi și Hărților, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul culturii Cucuteni în România – Piatra Neamț, Muzeul de Artă Comparată Sângeorgi-Băi, Muzeul Eparhial Huși etc.

Pe 9 iulie 2002, Muzeul de Artă și Etnografie Bacău a organizat o evocare și o expoziție de artă dedicată lui Iulian Antonescu, ca rezultat al unei Tabere de artă organizată la Călugăra – Bacău, de Muzeul de Artă.

Pe 10 iulie 2002 s-a desfășurat, la inițiativa Muzeului de Istorie „Iulian Antonescu” Bacău și Fundației omonime, colocviul „Iulian Antonescu 70 de ani de la naștere”, în cadrul căruia au luat cuvântul numeroși participanți. Intervențiile înregistrate și transcrise au fost cuprinse în volumul cu același nume, tipărit după cinci ani (2007).

La 15 iulie 2002, din inițiativa președintei Clubului România pentru Unesco, d-na Mihaela Varga, s-a organizat un simpozion comemorativ „70 de ani de la nașterea lui Iulian Antonescu strălucit om de cultură, istoric, arheolog, muzeograf, președintele ICOM-România”. La simpozion l-au evocat personalități marcante, foști prieteni sau colegi (prof.dr. Ioan Opreș, dr. Georgeta Stoica, însărcinatul cu afacerile culturale ale Ambasadei Mexicului la București, Rodolfo Arturo Herrera Soldana, poetul Nicolae Dragoș), toți punând accentul pe activitatea lui Iulian Antonescu în calitate de președinte ICOM România.

La Piatra Neamț, orașul lui natal, oficialitățile l-au investit post-mortem cu titlul de „Cetățean de Onoare al municipiului Piatra Neamț”, au dat numele său unei străzi, iar pe clădirea Muzeului de Științele Naturii (clădire donată de el și familia lui) a fost pusă o placă memorială.

Pe 18 iulie 2002, Complexul Muzeal județean Piatra Neamț, respectiv Muzeul de Științe Naturale, Fundația Constantin Mătase și Fundația Cultural-Științifică „Iulian Antonescu” au organizat simpozionul intitulat „Iulian Antonescu personalitate a muzeologiei românești”.

Revista de cultură *Asachi* a consemnat evenimentele, subliniind calitățile și importanța lui Iulian Antonescu pentru ținutul Neamț și nu numai.

În 2008 Fundația Cultural-Științifică „Iulian Antonescu” s-a afiliat la Federația Română a Asociațiilor Centrelor și Cluburilor pentru Unesco, plătind o cotizație anuală de 100 lei.

În același an fundația a participat cu o intervenție scrisă la una din întrunirile federației, în care, pe lângă prezentarea activității curente, a semnalat și starea de degradare a Casei Memoriale „George Bacovia” din Bacău, la înființarea și organizarea căreia a participat Iulian Antonescu.

Pe lângă informarea scrisă, Fundația Cultural-Științifică „Iulian Antonescu” a participat cu mai multe exponate la expoziția de afișe organizată de federație, mai întâi la București, la sediul Asociației „21 Decembrie”, apoi la Paris, întâi la sediul UNESCO și pe urmă la sediul Federației Franceze UNESCO. Aceste manifestări au avut loc cu prilejul participării Federației Române a Asociațiilor Centrelor și Cluburilor pentru UNESCO la cel de-al II-lea Congres al Federației Europene a Asociațiilor, Centrelor și Cluburilor UNESCO, organizat de către Federația Franceză pentru UNESCO la Paris, între 10-13 decembrie 2008, la care au fost prezente 21 de țări.

Pe 17 iulie 2010, Fundația Națională „Henri Coandă” pentru sprijinirea tinerilor supradotați și Academia Oamenilor de Știință din România au organizat festivitatea acordării titlurilor de Membru de Onoare al Fundației Naționale „Henri Coandă”, prilej cu care s-a conferit post-mortem respectivul titlu „Domnului profesor arheolog Iulian Antonescu”.

Un parteneriat de mare prestigiu pe linia celui de-al doilea proiect propus a fost încheiat începând cu anul 2002, de către prof.dr. Ioan Mitrea, între Societatea de Științe Istorice din România – Filiala Bacău și Fundația Cultural-Științifică „Iulian Antonescu”. Sub egida acestor instituții nonguvernamentale s-au tipărit zece numere din revista *Zargidava*, al cărei fondator este prof.dr. Ioan Mitrea. În această revistă au publicat personalități de talia acad. Mircea Petrescu-Dîmbovița, acad. Alexandru Zub, acad. Răzvan Theodorescu, prof.univ.dr. Gheorghe Buzatu, acad. Dumitru Protase, prof.univ.dr. Dan Gh. Teodor, prof.univ.dr. Al. Barnea, prof.univ.dr. Sever Dumitrașcu, prof.univ.dr. Ion Agrigoroaiei, prof.univ.dr. Nichita Adăniloaiiei, prof.univ.dr. Nicolae Ursulescu, prof.dr. Gheorghe I. Florescu, prof.dr. Silviu Sanie, prof.dr. D. Ivănescu, prof.dr. D. Irimia, prof.univ.dr. Nelu Zugravu, prof.dr. Ioan Mitrea, dr. Vasile Ursache și mulți alți colaboratori de prestigiu din Bacău și din țară, care au tratat subiecte de interes național și internațional.

În anii 2002 și 2007 inițiative prețioase au avut redactorii șefi ai revistelor de cultură băcăuane, care au dedicat numere aproape în întregime sau pagini speciale comemorării lui Iulian Antonescu, cum ar fi:

- *Cartea*, periodic de atitudine culturală, anul 2, nr. 3 (13) martie 2002, Bacău.
- *Ateneu*, revistă de cultură, serie nouă, nr. 6, iunie 2002, Bacău.
- *Ateneu*, revistă de cultură, serie nouă, nr. 7, iulie 2007, Bacău.
- *Vitraliu*, periodic al centrului Cultural Internațional „George Apostu”, anul

15, nr. 3-4 (28) august 2007, Bacău.

De asemenea și ziarele locale *Deșteptarea*, *Monitorul de Bacău*, *Ziarul de Bacău*, precum și alte reviste și ziare centrale, au consemnat momentele evocatoare.

Încă de la înființare, fundația a colaborat constant cu muzeul gazdă, care a contribuit la organizarea numeroaselor manifestări comemorative, subliniate de fiecare dată în mai multe numere ale revistei *Carpica*, al cărei fondator a fost Iulian Antonescu.

Reamintim că muzeul a sprijinit financiar atât organizarea unor manifestări, cât și apariția unor publicații dedicate lui Iulian Antonescu.

Fundația Cultural-Științifică „Iulian Antonescu” a mai colaborat, în foarte bune condiții, cu Muzeul Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui, Complexul Muzeal Județean Neamț, Muzeul de Științele Naturii Piatra Neamț, Muzeul de Istorie Roman și, nu în ultimul rând, cu Filiala Bacău a Societății de Științe Istorice din România.

Trebuie să mulțumim unor instituții financiar-bancare, societăți comerciale, instituții de cult, precum și unor persoane fizice pentru sprijinul material fără de care nu ne-am fi putut desfășura activitatea. Între acești susținători menționăm SIF MOLDOVA, S.C. HIDROCONSTRUCȚIA BACĂU, S.C. MICROMEDICA PIATRA NEAMȚ, S.C. MARCIB COM S.R.L., S.C. ALEXRAL CONSULT S.R.L., PROTOPIATUL BACĂU-NORD, PAROHIA „SF. GHEORGHE” BACĂU, FATA-ASIGURĂRI AGRICOLE – FILIALA BACĂU și mulți alții, nemenționați, dar neuitați de noi.